

**Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор коледжу

_____ К. Ф. Войцехівський

«____» _____ 2021 р.

**ПРОГРАМА
вступного іспиту
з української мови та літератури
для вступників на основі
повної загальної середньої освіти**

Вінниця – 2021

Програма вступного іспиту з української мови та літератури для вступників на основі повної загальної середньої освіти / укл. Н. І. Скрипник. – Вінниця: КЗВО «ВГПК», 2021. – 24 с.

Програма вступного іспиту з української мови та літератури містить детальні методичні вказівки щодо складання письмового тестового іспиту. У програмі окреслено вимоги до знань та умінь вступників з української мови та літератури, розписано критерії оцінювання знань, умінь і навичок абітурієнтів, запропоновано зразок тестового білета для вступного іспиту, вміщено еталон відповіді на екзаменаційний білет.

Програму вступного іспиту з української мови та літератури обговорено й схвалено на засіданні кафедри української філології (Протокол № 7 від 17 лютого 2021 року).

ЗМІСТ

Загальні положення	4
Українська мова	6
Українська література	12
Зразок екзаменаційного білета.....	16
Пояснювальна записка до тестів	19
Еталон відповіді на екзаменаційний білет.....	20
Критерії оцінювання відповіді вступника	23

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програму вступного іспиту з української мови та літератури для вступників на основі повної загальної середньої освіти складено на підставі Програми зовнішнього незалежного оцінювання з української мови та літератури, затвердженої Міністерством освіти і науки України (додаток до наказу МОНУ № 77 від 03.02.2016 р. «Про програми зовнішнього незалежного оцінювання для осіб, які бажають здобувати вищу освіту на основі повної загальної середньої освіти»).

Вступний іспит з української мови та літератури передбачає знання вступниками таких розділів лінгвістичної науки «українська мова»: фонетика, орфоепія, орфографія, графіка, лексикологія, фразеологія, словотвір, морфологія, синтаксис, пунктуація. З української літератури вступник має орієнтуватися в літературному процесі кожного періоду, визначаючи їх напрями, представників.

Програму складено з урахуванням сучасного стану теоретичних основоположень лінгвістичної та літературознавчої наук. Вступник повинен знати правила орфографії та пунктуації і вміти виконувати фонетичний, морфемний, морфологічний, синтаксичний аналіз звуків, слів, речень; мати уявлення, за якими принципами будується літературний твір, і визначати композиційні його елементи, тропи, поетичні фігури.

Програму складено з розрахунку, щоб вступники мали змогу узагальнити комплекс знань про фонетичну систему мови, лексичний склад мови, частини мови, члени речення, способи словотворення, принципи побудови речень; особливості літературного процесу, починаючи від давньої літератури і закінчуючи літературними течіями ХХІ ст.

Література: шкільні підручники з української мови і літератури, посібники для вступників до вищих навчальних закладів, правопис української мови, словники.

Мета вступного іспиту

Вступний іспит з української мови та літератури для вступників на основі повної загальної середньої освіти проводиться з метою визначення можливості вступників успішно опановувати відповідну навчальну програму з сучасної української мови та історії української літератури, навчальний план підготовки бакалаврів відповідної спеціальності в цілому.

Основні вимоги до знань і вмінь

На вступному іспиті з української мови та літератури вступник до Комунального закладу вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж» повинен:

- розмежовувати звуки і букви, визначати їх співвідношення;
- розрізняти частини мови і члени речення, указувати форму вираження кожного члена у реченні;
- виконувати повний синтаксичний розбір речення, визначати його структурну схему, визначати блоки;
- оформлювати письмове мовлення відповідно до орфографічних, граматичних і пунктуаційних норм української мови;
- визначати ідейно-тематичну основу літературного твору, його композицію;
- знати авторів вивчених творів;
- знати основні літературні напрями, течії;
- ідентифікувати героя, подію тощо за авторською характеристикою, назвою твору.

Форма проведення вступного фахового іспиту

Вступний іспит з української мови та літератури для вступників на основі повної загальної середньої освіти проводиться в письмовій формі за тестовою технологією. Користування довідковою та допоміжною літературою на іспиті не передбачено.

УКРАЇНСЬКА МОВА

Фонетика. Орфографія. Графіка. Орфографія.

1. Звуки мовлення. Голосні, приголосні звуки.
2. Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв **я, ю, е, і, ү**.
3. Склад. Наголос. Основні правила переносу.
4. Голосні наголошенні й ненаголошенні, їх вимова та позначення на письмі.
5. Вимова приголосних звуків та позначення їх на письмі. Уподібнення звуків.
6. Спрошення в групах приголосних. Основні випадки чергування **у-е**, **и-ї**. Солучення **йо**, **ъо**.
7. Правила вживання м'якого знака, апострофа.
8. Подвоєння букв на позначення подовжених приголосних та збігу однакових приголосних звуків.
9. Написання слів іншомовного походження.

Будова слова. Орфографія.

10. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Вимова та написання префіксів **з-** (**зі-**; **с-**) **роз-**, **без-**; префіксів **пре-**; **при-**; **прі-**.

Словотвір. Орфографія.

11. Змінювання та творення слів. Основні способи словотворення.
12. Зміни приголосних при творенні слів.
13. Солучні **о**, **е** в складних словах. Написання разом і через дефіс слів з **пів-**.
14. Дефіс у складних словах.
15. Творення та правопис складноскорочених слів.

Лексикологія. Фразеологія.

16. Поняття про лексику. Однозначні багатозначні слова. Синоніми, антоніми, омоніми.

17. Поняття про фразеологізм.

Морфологія і орфографія.

18. Іменник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Число іменників. Відмінки іменників. Рід іменників. Способи творення іменників. Правопис відмінкових закінчень іменників. *Не* з іменниками. Правопис найуживаних суфіксів.

19. Прикметник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Якісні, відносні та присвійні прикметники. Способи творення прикметників. Найчастіше вживані суфікси. Правопис відмінкових закінчень. *Не* з прикметниками. Правопис найуживаних суфіксів прикметників.

20. Числівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Числівники кількісні та порядкові. Відмінювання кількісних і порядкових числівників.

21. Займенник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди займенників, їх відмінювання.

22. Дієслово як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Часи дієслова. Відмінювання дієслів. Дієслова I і II дієвідмін. *Не* з дієсловом. Правопис дієслів.

23. Дієприкметник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні й пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього і минулого часу. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. *Не* з дієприкметниками.

24. Діеприслівник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки і синтаксична роль. Правопис діеприслівників.

25. Прислівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників. Правопис прислівників.

26. Прийменник як службова частина мови. Зв'язок прийменника з непрямими відмінками іменника. Правопис прийменників.

27. Сполучник як службова частина мови. Сполучник як засіб зв'язку у реченні. Сполучники сурядності і підрядності, їх види. Правопис сполучників разом і окремо.

28. Частка як службова частина мови. *Не* з різними частинами мови.

29. Вигук як частина мови. Використання вигуків як засобу виразності в художніх творах. Правопис вигуків.

Синтаксис. Пунктуація.

30. Словосполучення.

31. Просте речення. Підмет і присудок як головні члени речення.

32. Другорядні члени речення.

33. Односкладні речення. Повні і неповні речення.

34. Речення з однорідними членами речення.

35. Речення зі звертаннями, вставними словами.

36. Речення з відокремленими членами. Розділові знаки при відокремлених членах.

37. Складне речення і його ознаки. Складні речення без сполучників, з сурядним і підрядним зв'язком.

38. Складносурядне речення, його будова і засоби зв'язку в ньому. Сполучники та смислові зв'язки між простими реченнями в складносурядному. Інтонація і розділові знаки у складносурядному реченні.

39. Складнопідрядне речення, його будова і засоби зв'язку в ньому. Складнопідрядне речення із сполучниками і сполучними словами. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні.

40. Синонімія складнопідрядних речень з простими реченнями і реченнями з прямою мовою.

41. Безсполучникове складне речення, особливості будови. Смислові відношення між простими реченнями (однорідні й неоднорідні). Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні та інтонація.

42. Складне речення з різними видами зв'язку. Складне речення з сурядним і підрядним зв'язком. Складне речення із сполучниковим зв'язком. Розділові знаки в ньому.

43. Пряма і непряма мови. Цитата. Діалог. Способи заміни прямої мови непрямою. Інтонація і розділові знаки при цитаті, діалозі.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Словники

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – К. : Ірпінь : Перун, 2003, 2004, 2005.
2. Головащук С. І. Складні випадки наголошення / Словник-довідник. – К. : Либідь, 1995.
3. Головащук С. І. Словник-довідник з правопису та слововживання. – К. : Наукова думка, 1989.
4. Головащук С. І. Українське літературне слововживання / Словник-довідник. – К. : Наукова думка, 2004, 2005.
5. Гринчишин Д. Г., Сербенська О. А. Словник паронімів української мови. – К. : Рад. школа, 1986.
6. Жайворонюк В. В. Велика чи мала літера? Словник-довідник. – К. : Наукова думка, 2004.
7. Караванський С. Російсько-український словник складної лексики. – К., 1988.
8. Короткий тлумачний словник української мови / За ред. Д.Г.Гринчишина. – К., 1988.
9. Орфографічний словник української мови / Уклад: С. І. Головащук та ін. – К. : Довіра, 1994.

10. Словник-довідник з культури української мови / Д. Гринчишин та ін. – К. : Знання, 2004.
11. Словник іншомовних слів / Укл. Л. О. Пустовіт та ін. – К.: Довіра, 2000.
12. Словник синонімів української мови: У 2 т. / А. А. Бурячок та ін. – К.: Наук. думка, 2001.
13. Словник труднощів української мови / За ред. С. Я. Єрмоленко. – К., 1989.
14. Паночко М. Словник-довідник вживання літери «г». – Львів, 1993.
15. Фразеологічний словник української мови : У 2 т. / Укл. В. М. Білоноженко. – К. : Наук. думка, 1993, 1998, 1999.

Посібники

1. Антисуржик / За заг. ред. О. Сербенської. – Львів, 1994.
2. Антоненко-Давидович Б. Д. Як ми говоримо. – К. : Укр. книга, 1997.
3. Вихованець І. Р. Таїна слова. – К., 1990.
4. Заболотний В. В., Заболотний О. В. Українська мова. Зошит для оцінювання навчальних досягнень учнів. 5 клас, 6 клас. – К.: Навчальна книга, 2006.
5. Заболотний О. В., Заболотний В. В. Українська мова. Зошит для оцінювання навчальних досягнень учнів. 7 клас, 8 клас. – К. : Генеза, 2007, 2008.
6. Заболотний О. В. Українська мова : Навчальний посібник для старшокласників та абітурієнтів. – Біла Церква : Надтока, 2004.
7. Кисіль Г. Г., Дуфінський М. В. Культура сучасної української літературної мови. – К., 2005.
8. Коваль А. П. Слово про слово. – К., 1986.
9. Культура мови на щодень / За ред. С. Я. Єрмоленко. – К., 2000.
10. Культура української мови : Довідник / За ред. В. М. Русанівського. – К. : Либідь, 1990.
11. Пентилюк М. І. Культура мови і стилістика. – К., 1994.
12. Пономарів О. Д. Культура слова. Мовностилістичні поради : Навчальний посібник. – К., 1999.

13. Українська мова . Зовнішнє оцінювання : навчальний посібник з підготовки до зовнішнього оцінювання учнів загальноосвітніх навчальних закладів. – К. : УЦОЯО, 2007, 2008, 2009, 2010.
14. Український правопис. – К. : Наук. думка, 1993, 1994, 2005.
15. Чак Є. Д. Складні випадки правопису та вживання слів. – К., 1989.
16. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови. – К.: Освіта, 1997, 2005.

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

Усна народна творчість

1. Загальна характеристика календарно-обрядових, суспільно-побутових та родинно-побутових пісень. Історичні пісні. «Ой Морозе, Морозенку», «Чи не той то Хміль».
2. Пісні Марусі Чурай. «Віють вітри», «За світ встали козаченьки».
3. Тематика, образи, зміст народних дум і балад. «Дума про Марусю Богуславку». Балада «Бондарівна».

Давня українська література

4. «Слово про похід Ігорів», «Повість минулих літ».
5. Григорій Сковорода. «De libertate», «Всякому місту – звичай і права», «Бджола та Шершень», афоризми.

Література кінця XVIII – початку XX століття

6. І. Котляревський: «Енеїда», «Наталка Полтавка».
7. Г. Квітка-Основ'яненко: «Маруся».
8. Т. Шевченко: «Катерина», «Гайдамаки», «Заповіт», «Сон» («У всякого своя доля»), «Кавказ», «До Основ'яненка», «І мертвим, і живим, і ненародженим землякам моїм...», «Мені однаково».
9. П. Куліш: «Чорна рада».
10. Марко Вовчок: «Максим Гримач».
11. І. Нечуй-Левицький: «Кайдашева сім'я».
12. Панас Мирний: «Хіба ревуть воли, як ясла повні?».
13. І. Карпенко-Карий: «Мартин Боруля».
14. І. Франко: «Гімн», «Мойсей», «Чого являєшся мені у сні?».
15. М. Коцюбинський: «Intermezzo», «Тіні забутих предків».
16. Леся Українка: «Contra spem spero!», «Лісова пісня».
17. В. Стефаник: «Камінний хрест».

18. О. Кобилянська: «Земля».
19. М. Вороний: «Блакитна Панна».
20. Олександр Олесь: «О слово рідне! Орле скутий!..», «Чари ночі».
21. В. Винниченко: «Момент».

Література ХХ століття

22. П. Тичина: «Ви знаєте, як липа шелестить...», «Арфами, арфами...», «О панно Інно».
23. М. Рильський: «Молюсь і вірю...».
24. М. Хвильовий: «Я (Романтика)».
25. Ю. Яновський: «Подвійне коло», «Шаланда в морі».
26. В. Сосюра: «Любіть Україну».
27. В. Підмогильний: «Місто».
28. Остап Вишня: «Моя автобіографія», «Сом».
29. М. Куліш: «Міна Мазайло».
30. Богдан-Ігор Антонич: «Різдво».
31. О. Довженко: «Україна в огні», «Зачарована Десна».
32. А. Малишко: «Пісня про рушник».
33. В. Симоненко: «Лебеді материнства».
33. Олесь Гончар: «За мить щастя».
35. Гр. Тютюнник: «Три зозулі з поклоном».
36. В. Стус: «Як добре те, що смерті не боюсь я», «О земле втрачена, явися!..».
37. І. Драч: «Балада про соняшник».
38. Л. Костенко: «Страшні слова, коли вони мовчать», «Українське альфresco», «Маруся Чурай».

Твори українських письменників-емігрантів

39. І. Багряний: «Тигролови».
40. Є. Маланюк: «Стилет чи стилос?».

Сучасний літературний процес

41. Загальний огляд, основні тенденції. Літературні угруповання (Бу-Ба-Бу, «Нова дегенерація», «Пропала грамота», «ЛуГоСад»).
42. Творчість Ю. Андруховича, О. Забужко, І. Римарука.
43. Утворення АУП (Асоціації українських письменників). Література елітарна і масова.
44. Постмодернізм як один із художніх напрямів мистецтва 90-х років, його риси. Сучасні часописи та альманахи.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Білоус П. В. Історія української літератури XI-XVIII ст. : навч. посіб. – К. : Академія, 2009. – 424 с.
2. Возняк М. С. Історія української літератури: В 2-х т. – Львів : Світ, 1992. – Т. 1; – Львів : Світ, 1994. – Т. 2.
3. Живиця : Хрестоматія української літератури XX століття. У 2 кн. / Упор.
4. Історія української літератури (перші десятиріччя XIX століття) : підручник / П. П. Хропко, О. Д. Гнідан, П. І. Орлик та ін. – К. : Либідь, 1992. – 511 с.
5. Історія української літератури 70-90-х рр. XIX ст. : У 2 т. / За ред. О. Гнідан. – К. : Либідь, 1999.
М. Конончук, Н. Бондар, Т. Конончук. – К. : Твім інтер, 1998.
6. Мовчан Р. В. та ін. Українська література. 11 клас. – К. : «Перун», 1998, 1999.
7. Посібник- хрестоматія з української літератури. 10 клас. / За ред. Кононенка П. П. – К. : ЛДЛ, 1998.
8. Посібник- хрестоматія з української літератури. 11 клас. / За ред. Кононенка П. П. – К. : ЛДЛ, 1998 р.
9. Українська література (хрестоматія). 11 клас. / За ред. Воловця Л. І. – К. : СВІТ 1995.

10. Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст. : У 3 кн. / Упор. В. Яременко, Є. Федоренко. – К. : Рось, 1993 – 1994.
11. Уліщенко А. Б., Уліщенко В. В. Українська література (хрестоматія), 11 клас. – К. : Торгсінг, 2000.
12. Харахоріна Т. О., Ткачук Т. В., Адаменко В. С. Українська література (хрестоматія), 10 клас. – К.: БАО, 2000 р.
13. Харахоріна Т.О., Ткачук Т.В., Адаменко В.С. Українська література (хрестоматія). 11 клас. – К.: БАО, 2000.
14. Хропко П. П. Українська література. 10 клас. – К.: «Освіта», 1998, 2001.
15. Хропко П. П., Семенюк Г. Ф. Українська література (хрестоматія). 10 клас. – К. : «Освіта» , 1995, 2000 pp.

ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

БІЛЕТ № 1

Рівень I

Завдання 1–6 (на одне правило) мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ. Кожна правильна відповідь оцінюється в 10 балів.

1. Антоніми вжито в прислів'ї

- А Добро далеко розходиться, а зло ще далі.
- Б Не говори, що знаєш, але знай, що говориш.
- В Птицю знати по пір'ю, а чоловіка по бесіді.
- Г Коли хочеш щось сказати – перш подумай.

2. Де народився Іван Франко?

- А м. Миргород на Полтавщині
- Б с. Нагуєвичі Дрогобицького повіту
- В м. Стеблів Канівського повіту на Київщині
- Г с. Моринці Київської губернії

3. Хто написав комедію «Хазяїн»?

- А Іван Нечуй-Левицький
- Б Панас Мирний
- В Іван Карпенко-Карий
- Г Пантелеймон Куліш

4. Прийменник у на місці пропуску слід уживати в усіх словах рядка

- А висновок ... статті, експонат ... музеї, птах ... небі
- Б поїхати ... відрядження, наймиліш ... світі, покласти ... узголів'я
- В побувати ... Львові, квітник ... саду, залишиться ... спогадах
- Г вишня ... цвіту, мешкала ... Індії, оселя ... рушниках

5. Хто автор оповідань «Красне писання», «Мій злочин», «Олівець», «Грицева шкільна наука»?

- А Борис Грінченко
- Б Іван Франко
- В Михайло Коцюбинський
- Г Григорій Тютюнник

6. Подвоєння літер відбувається в усіх словах рядка

- А від..аль, старан..ий, нал..ю
- Б узбереж..я, розкіш..ю, ніжніст..ю
- В числен..ість, розріс..я, священ..ик
- Г стат..ею, безсон..ий, вирощен..ий

Рівень II

Завдання 7–10 (на декілька правил) мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ. Кожна правильна відповідь оцінюється в 10 балів.

7. Прочитайте уривок, визначте автора та використані поетичні фігури.

*Народе мій, замучений, розбитий,
Мов паралітик той на роздорожжу,
Людським презирством, ніби струпом, вкритий!*

*Твоїм будущим душу я тривожу,
Від сорому, який нащадків пізніх
Палитиме, заснути я не можу.*

- А Тарас Шевченко; інверсія, тавтологія
- Б Леся Українка; інверсія, оксиморон
- В Іван Франко; інверсія, риторичне звертання
- Г Микола Вороний; інверсія, антитета

8. Назвати автора та жанр «Кайдашевої сім’ї».

- А А. П. Загребельний, історичний роман
- Б І. С. Нечуй-Левицький, соціально-побутова повість
- В Іван Франко, повість
- Г Микола Вороний, елегія

9. Визначте рядок, в якому всі слова написані правильно.

- А пів-яблука, молоддю, Південний Буг
- Б червяк, Вінниця, в цілому
- В череда, ранній, вздовж
- Г Микола, вражиний, в літку

10. Визначте рядок, в якому всі правильно написані слова мають основний та допоміжний наголоси.

- А багатограничний, малопомітний, вищезазначений
- Б врешті решт, з-року-в-рік, мало-помалу
- В чорити камерний, двохгодинний, півогірка
- Г паралелепіпед, враження, малесенький

Рівень III

Завдання 11 – відкрите завдання з розгорнутою відповіддю. Вступник повинен переписати речення, вставляючи пропущені розділові знаки. Зробити його повний синтаксичний розбір, детально проаналізувати одну з частин, намалювати схему, позначити над кожним словом частину мови. **Повна, вичерпна відповідь на це завдання оцінюється в 60 балів.**

Погортайте сторінки сивих віків і вам відкриється багато поетичних таємниць і ви почуете голоси творців імена яких розгубила історія.

Рівень IV

Завдання 12-13 передбачають установлення відповідності. До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ, доберіть відповідник, позначений БУКВОЮ, і зробіть позначки в таблиці на перетині відповідних колонок і рядків. Кожна правильно встановлена відповідність оцінюється в 5 балів. **Максимальна кількість балів за правильно виконане завдання – 20 балів.**

12. Підрядне речення

- 1** з'ясувальне
2 обставинне умови
3 обставинне причини
4 обставинне допустове

Приклади

- A** Мені завжди здавалося, що в Греції навіть статуй теплі.
B Тому веселиками звуться журавлі, що прилітають до веселої землі.
V Якби Данило був маляром, то змалював би дівчину із сонцем на плечі.
G Нехай будинок не дуже затишний, та теплішого в них немає.
D Візерунки, що густо заповнюють тло тканини, властиві вишивкам Галичини і Буковини.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

13. Речення

- 1** односкладне безособове
2 односкладне означеносебове
3 односкладне неозначеносебове
4 двоскладне неповне

Приклади

- A** Ясенець – дуже гарна рослина.
B Не можна пройти повз привабливі білі або рожеві пелюсткові квітки, зібрани у китицеподібні суцвіття.
V Має цупке листя, схоже формою на листочки ясеня.
G Мабуть, тому й назвали його лагідним словом ясенець.
D Тож, ідучи полем, зверни увагу на цю цікаву рослинку.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО ТЕСТІВ

Вступний іспит проводиться у письмовій формі за тестовою технологією. Екзаменаційний білет містить 13 завдань чотирьох рівнів складності.

Рівень I. Завдання з української мови або з української літератури з вибором однієї правильної відповіді (на певне правило) (завдання 1 – 6).

До кожного завдання подано чотири варіанти відповідей, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо вступник вибрав і позначив правильну відповідь у бланку відповідей.

Рівень II. Завдання з української мови або з української літератури з вибором однієї правильної відповіді (на декілька правил) (завдання 7 – 10)

До кожного завдання подано чотири варіанти відповідей, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо вступник вибрав і позначив правильну відповідь у бланку відповідей.

Рівень III. Відкрите завдання з української мови з розгорнутою відповіддю (завдання 11).

Вступник повинен переписати речення, вставляючи пропущені розділові знаки. Зробити його повний синтаксичний розбір, намалювати схему, позначити над кожним словом частиномовну принадлежність.

Рівень IV. Завдання з української мови або з української літератури з вибором кількох правильних відповідей (завдання 12 та 13)

Завдання 12-13 з української мови або з української літератури передбачають установлення відповідності. До кожного рядка, позначеного цифрою, слід дібрати відповідник, позначений буквою, і зробити позначки в таблиці на перетині відповідних колонок і рядків.

На виконання завдань відводиться 180 хвилин.

ЕТАЛОН ВІДПОВІДІ НА ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ

БІЛЕТ № 1

Рівень I

Завдання 1–6 (на одне правило) мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ. Кожна правильна відповідь оцінюється в 10 балів.

1. Антоніми вжито в прислів'ї

- А Добро далеко розходиться, а зло ще далі.
- Б Не говори, що знаєш, але знай, що говориш.
- В Птицю знати по пір'ю, а чоловіка по бесіді.
- Г Коли хочеш щось сказати – перш подумай.

2. Де народився Іван Франко?

- А м. Миргород на Полтавщині
- Б с. Нагуєвичі Дрогобицького повіту
- В м. Стеблів Канівського повіту на Київщині
- Г с. Моринці Київської губернії

3. Хто написав комедію «Хазяїн»?

- А Іван Нечуй-Левицький
- Б Панас Мирний
- В Іван Карпенко-Карий
- Г Пантелеймон Куліш

4. Прийменник у на місці пропуску слід уживати в усіх словах рядка

- А висновок ... статті, експонат ... музей, птах ... небі
- Б поїхати ... відрядження, наймиліше ... світі, покласти ... узголів'я
- В побувати ... Львові, квітник ... саду, залишиться ... спогадах
- Г вишня ... цвіту, мешкала ... Індії, оселя ... рушниках

5. Хто автор оповідань «Красне писання», «Мій злочин», «Олівець», «Грицева шкільна наука»?

- А Борис Грінченко
- Б Іван Франко
- В Михайло Коцюбинський
- Г Григорій Тютюнник

6. Подвоєння літер відбувається в усіх словах рядка

- А від..аль, старан..ий, нал..ю
- Б узбереж..я, розкіш..ю, ніжніст..ю
- В числен..ість, розріс..я, священ..ик
- Г стат..єю, безсон..ий, вирощен..ий

Рівень II

Завдання 7–10 (на декілька правил) мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ. Кожна правильна відповідь оцінюється в 10 балів.

7. Прочитайте уривок, визначте автора та використані поетичні фігури.

*Народе мій, замучений, розбитий,
Мов паралітик той на роздорожжу,
Людським презирством, ніби струпом, вкритий!*

*Твоїм будущим душу я тривожу,
Від сорому, який нащадків пізніх
Палитиме, заснути я не можу.*

- А Тарас Шевченко; інверсія, тавтологія
- Б Леся Українка; інверсія, оксиморон
- В Іван Франко; інверсія, риторичне звертання
- Г Микола Вороний; інверсія, антитеза

8. Назвати автора та жанр «Кайдашевої сім’ї».

- А А. П. Загребельний, історичний роман
- Б І. С. Нечуй-Левицький, соціально-побутова повість
- В Іван Франко, повість
- Г Микола Вороний, елегія

9. Визначте рядок, в якому всі слова написані правильно.

- А пів-яблука, молоддю, Південний Буг
- Б червяк, Вінниця, в цілому
- В череда, ранній, вздовж
- Г Микола, вражиний, в літку

10. Визначте рядок, в якому всі правильно написані слова мають основний та допоміжний наголоси.

- А багатограний, малопомітний, вищезазначений
- Б врешті решт, з-року-в-рік, мало-помалу
- В чорити камерний, двохгодинний, півогірка
- Г паралелепіпед, враження, малесенький

Рівень III

Завдання 11 – відкрите завдання з розгорнутою відповіддю. Вступник повинен переписати речення, вставляючи пропущені розділові знаки. Зробити його повний синтаксичний розбір, детально проаналізувати одну з частин, намалювати схему, позначити над кожним словом частину мови. Повна, вичерпна відповідь на це завдання оцінюється в 60 балів.

Погортайте сторінки сивих віків і вам відкриється багато поетичних таємниць і ви почуете голоси творців імена яких розгубила історія.

Погортайте^ð сторінки^{iM} сивих^{прикм} віків^{iM}- i^{cn} вам³ відкриється^ð багато⁴ поетичних^{прикм} таємниць^{iM}, i^{cn} ви³ почуете^ð голоси^{iM} творців^{iM}, імена^{iM} яких³ розгубила^ð історія^{iM}.

Яких?

[] – i [], i [*iM*], (). – складне багатокомпонентне речення зі сполучником сурядним та підрядним зв’язком.

Речення *розповідне, неокличне, складне багатокомпонентне* зі сполучником сурядним та підрядним зв’язком;

1 частина – *односкладне, узагальнено-особове, поширене, повне, неускладнене.*

Рівень IV

Завдання 12-13 передбачають установлення відповідності. До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ, доберіть відповідник, позначений БУКВОЮ, і зробіть позначки в таблиці на перетині відповідних колонок і рядків. Кожна правильно встановлена відповідність оцінюється в 5 балів. Максимальна кількість балів за правильно виконане завдання – 20 балів.

12. Підрядне речення		<i>Приклади</i>				
1	з'ясувальне	A	Мені завжди здавалося, що в Греції навіть статуй теплі.			
2	обставинне умови	B	Тому веселиками звуться журавлі, що прилітають до веселої землі.			
3	обставинне причини	C	Якби Данило був маляром, то змалював би дівчину із сонцем на плечі.			
4	обставинне допустове	D	Нехай будинок не дуже затишний, та теплішого в них немає.			
			E	Візерунки, що густо заповнюють тло тканини, властиві вишивкам Галичини і Буковини.		

	A	B	C	D	E
1					
2					
3					
4					

13. Речення		<i>Приклади</i>				
1	односкладне безособове	A	Ясенець – дуже гарна рослина.			
2	односкладне означено-особове	B	Не можна пройти повз привабливі білі або рожеві пелюсткові квітки, зібрани у китицеподібні суцвіття.			
3	односкладне неозначенено-особове	C	Має цупке листя, схоже формою на листочки ясеня.			
4	двоскладне неповне	D	Мабуть, тому й назвали його лагідним словом ясенець.			
			E	Тож, ідучи полем, зверни увагу на цю цікаву рослинку.		

	A	B	C	D	E
1					
2					
3					
4					

КРИТЕРІЙ

оцінювання відповіді на вступному іспиті з української мови та літератури для вступників на основі повної загальної середньої освіти

Проведення вступного іспиту засноване на письмовому контролі без використання довідкової та допоміжної літератури.

Результати вступного іспиту для вступників, які показали мінімальний достатній рівень підготовленості з української мови та літератури і отримали «пороговий бал», який становить 100 балів, оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів.

«Пороговий бал» у 100 балів вступник отримує за умови надання правильних відповідей на всі десять перших питань екзаменаційного білета, які передбачають вибір правильного варіанта із чотирьох наведених у білеті варіантів відповідей. Сума цих балів розподіляється так: правильна відповідь на питання з 1 по 10 оцінюється 10 балами.

Загальна оцінка за вступний іспит з української мови та літератури є сумою балів, яка складається з «порогового бала» (100 балів), отриманого за правильні відповіді на перші десять питань екзаменаційного білета, та балів, виставлених за відповіді на кожне з наступних трьох питань екзаменаційного білета, та обчислюється за формулою:

13

$$O = 100 + \sum_{i=10}^{13} B_i,$$

де B_i – кількість балів за відповідь на i -те питання з 11-ого по 13-е.

При оцінюванні відповіді на питання з 10-ого по 13-е використовуються такі критерії:

за завдання 11 (відкритого типу), яке передбачає надання розгорнутої відповіді, вступник може отримати від 0 до 60 балів:

- повна, вичерпна відповідь – 60 балів, в тому числі правильно розставлені розділові знаки – 10 балів, правильно складена схема речення – 10 балів, правильно схарактеризовано складне речення – 10 балів, правильно проаналізовано одну частину складного речення – 10 балів, правильно визначено частиномовну приналежність усіх слів речення – 20 балів.

- якщо при оформленні відповіді на питання допущено орфографічні чи пунктуаційні помилки, то загальна сума балів за питання зменшується на 5.

за кожне із завдань 12 та 13, які передбачають установлення відповідності, за кожну правильно визначену пару зараховується 5 балів, за кожне правильно виконане завдання максимальна кількість балів – 20.

- за неправильну відповідь – 0 балів.

Потрібно враховувати, що якщо вписано в бланк відповіді зайді слова (словосполучення), то завдання оцінюються в 0 балів.